

Bilag 1: Påbud om at medvirke til at sikre, at indsamlingen af dagrenovation i sække kan udføres på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuld forsvarlig måde af renovationsfirmaet og deres ansatte

Virksomhed	Norrdjurs kommune, Torvet 3, 8500 Grenaa
Beskrivelse af de faktiske forhold	<p>Som et led i renovationssystemet med indsamling af dagrenovation i Norrdjurs kommune anvendes bl.a. sække som emballage. Den typiske arbejdsdag er her, at sækkene af renovationsarbejderen løftes fra deres respektive placeringer (affaldsstativer o.a.) til en medbragt affaldskærre, hvor de stakkes - almindeligvis i et antal af 3 – 5 sække ad gangen. De sidste sække får den højeste placering i kærren.</p> <p>Herefter transporteres sækkene med kærren til renovationsbilen og læsses heri ved hjælp af en vippeanordning bag på bilen. Denne proces gentages, indtil indsamlingsruterne er gennemført. Almindeligvis er der på ugebasis tale om ca. 4-500 afhentninger af sække pr. renovationsarbejder. Antallet kan variere, afhængig af forholdet mellem indsamling i byområder henholdsvis landområder på ruterne.</p> <p>Miljøteam A/S, som er udførende entreprenør i kommunen, har ved håndtering af sækkene i en række tilfælde registreret gennembrud af emballagen hidrørende fra spidse og skarpe genstande i indholdet. I enkelte tilfælde har disse gennembrud påført renovationsarbejdere skader i form af stiksår, snitskader og skrammer. Altovervejende på benene, men skader på arme og hænder er også forekommet.</p> <p>Dagrenovation kan erfaringsmæssigt indeholde genstande, som f.eks. kanyler, glasskår og andre spidse og skarpe genstande, der ved den sædvanlige håndtering af sække, er i stand til at gennembryde såvel sæk som arbejdstøj og hud. Disse skadestyper forekommer, selv om borgerne er informeret om, at affaldet ikke må indeholde spidse og skarpe genstande.</p> <p>Det er almindelig kendt, at den organiske del af dagrenovationen kan indeholde et varieret spektrum af mikroorganismer såsom bakterier, svampe og sygdomsfremkaldende smittestoffer m.v., som ved stik- og skæreskader kan komplicere en forekommende skade yderligere. Et forhold, som Arbejdstilsynet betragter som en forværende omstændighed.</p> <p>I et konkret tilfælde blev en renovationsarbejder ansat hos Miljøteam A/S, Grenaa, tilføjet et dybt sår i venstre underben af en spids og skarp jagtkniv. Hændelsen, der fandt sted ultimo 2010, indtraf i forbindelse med sædvanlig håndtering af en affaldssæk, som ovenfor beskrevet. Arbejdstilsynet undersøgte ulykkeshændelsen og reagerede med et påbud til Miljøteam A/S om at træffe effektive foranstaltninger mod stik- og skæreskader ved håndtering af dagrenovation. Påbuddet blev efterfølgende påklaget til Arbejdstilsynet, som fastholdt påbuddet.</p> <p>Miljøteam A/S har efterfølgende gjort rede for sine forsøg på at efterkomme påbuddet, senest opsummeret i en henvendelse fra 24. maj 2012. Det fremgår heraf, at man i første omgang har forsøgt at iværksætte forebyggelse via en mere præcis instruktion af ansatte. Herudover har man i samarbejde med Renodjurs gennemført informationskampagner til borgerne, herunder også med opfordringer til frivilligt at fravælge sække frem for en beholderløsning (spande).</p> <p>En yderligere skæreskade førte i anden omgang til en erkendelse af, at tiltagene</p>

	<p>ikke havde været tilstrækkelige, hvorfor man iværksatte yderligere foranstaltninger ved indkøb og udlevering af personlige værnemidler i form af særlige bukser med skærehæmmende indlæg. Arbejdstilsynet har taget afstand til denne løsning, da brugen af bukserne påfører brugeren unødige store gener. Tillige efterlader metoden også tvivl om, hvorvidt værnemidlet yder den tilstrækkelige beskyttelse. Arbejdstilsynet har på den baggrund fastholdt sit oprindelige påbud til Miljøteam A/S.</p> <p>Det er ikke muligt for renovationsarbejderen forinden et løft, at vurdere og forudsige tilstedeværelsen af spidse og skarpe genstande i affaldet og hvornår og hvor et eventuelt brud på emballagen kan ske.</p> <p>Generelt tilkendegiver Miljøteam A/S (her gengivet ordret), at de desværre ikke har mulighed for at fjerne årsagen til de vedvarende stikskader ved kilden, idet de er knyttet til anvendelse af plastsække til indsamling af affald i det berørte område.</p>
<p>Begrundelse for påbud</p>	<p>Det er kommunen, der via sit affaldsregulativ, vælger og fastlægger renovationssystemets enkelte dele, herunder bl.a. typen af emballage. Det fremgår af Arbejdstilsynets retningslinjer om indretning og brug af dagrenovationssystemer, at der skal foretages en arbejdsmiljømæssig vurdering af såvel delelementer som af det samlede system. Af samme retningslinjer fremgår tillige, at emballagen, ved håndtering, skal sikre renovationsarbejderen mod stik og skæreskader.</p> <p>På baggrund af det ovenfor beskrevne sagsforløb, finder Arbejdstilsynet det godt gjort, at den del af renovationssystemet, som omfatter håndtering af emballage i form af søk, indebærer en spontan og uforudsigelig risiko for de ansatte renovationsarbejdere for at pådrage sig stik og skæreskader. Skader som man ikke - eller kun meget vanskeligt - kan beskytte sig imod. Arbejdstilsynet vurderer derfor, at indsamlingen i sin nuværende form ikke, som forudsat i arbejdsmiljøloven, kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarligt.</p> <p>I vurderingen er der især lagt vægt på:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ At søkkene løftes manuelt og i stort antal fra affaldsstativ til kærre ✚ At der forekommer spidse og skarpe genstande i affaldet ✚ At der når som helst kan forekomme stik og skæreskader, selv om borgerne er informerede om, at affaldet ikke må indeholde spidse og skarpe genstande ✚ At skader kan kompliceres på grund af mikroorganismer i affaldet ✚ At forekomsten af skader er sket under normale forhold ✚ At renovationsfirmaet ikke kan løse problemet på et tilfredsstillende højt forebyggelsesniveau ✚ At kommunen, gennem en justering af renovationssystemet, kan sørge for, at indsamlingen af dagrenovation kan ske sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt
<p>Påbud</p>	<p>Kommunen påbydes at medvirke til at sikre, at indsamlingen af dagrenovation i søk kan udføres på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuld forsvarlig måde af renovationsfirmaet og deres ansatte.</p> <p>I det omfang at kommunen overvejer løsninger, hvis effektivering har et længere</p>

	<p>tidsmæssigt perspektiv, skal kommunen medvirke til at finde passende og forsvarlige midlertidige løsninger.</p> <p>Påbuddet skal være efterkommet senest den 26. oktober 2012.</p>
Hjemmel for påbud	<ul style="list-style-type: none"> ● §§ 33a, 38 og 77, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 1072 af 7. september 2010 af lov om arbejdsmiljø med senere ændringer ● § 5, i bekendtgørelse nr. 1109 om pligter efter lov om arbejdsmiljø i forbindelse med udbud af tjenesteydelser ● § 4, i bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse
Vejledning	<p>I kan læse mere i AT-vejledning D.2.24 Indretning og brug af dagrenovationssystemer. Se www.at.dk, herunder regler - vejledninger.</p>
Til Arbejdstilsynets brug	<p>Vores sag: 20120191865/1 -</p>

Tilbage melding om efterkommelse af påbud

Sendes til:

Arbejdstilsynet
Tilsynscenter Nord
Postboks 1228
900 København C

Tilbage melding om efterkommelse af påbud

Afgivet til:

Norrdjurs kommune, Torvet 3, 8500 Grenaa

Blanketten skal indsendes til Arbejdstilsynet senest den 26. oktober 2012.

Blanketten skal underskrives af virksomheden og arbejdsmiljørepræsentanten.

Beskriv, hvordan påbuddet er efterkommet:

Undertegnede bekræfter at være blevet gjort bekendt med ovenstående

_____ Dato

_____ Underskrift ledelse

_____ Dato

_____ Underskrift arbejdsmiljørepræsentant

Til Arbejdstilsynets interne brug:

Vores sag: 20120191865/1

Vores ref.: Stig Juhl

20120381532 T